

Biblioteka Jagiellońska
stdr0008372

CASUS MIRUS

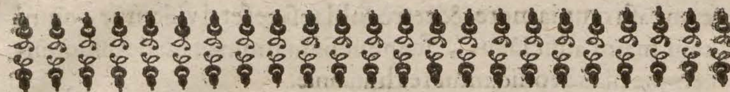
DE

CASU CASIMIRI.

Excusus

ANNO M. DC, LV.

CASUS MIRUS.
Cadit Casimirus.

ET quidem tantillo temporis spatio cadit Casimirus?
Profectò Casus Mirus!
Sed nec adeò mirus.

Ecquid enim mirum, quod ipse factus est Ex-Rex!
Cum populus Polonus voluerit esse Ex-Lex?

Non secus certè, ut in temone currus: sic in obedientia subditorum consistit Regnorum ac Regnantium salus.

Obedientia ac Concordia sunt Regnorum fulcimenta ac Regum. His innixa felicitas; quæ non currit, sed stat, quoties rotæ hujus currus ab istis nimium deflexerunt.

Et hoc quidem eò magis, cum spernitur virtus, quam qui abjiciunt, non habent, unde fatum aut infelicitatem suam incusent, malè cedentibus rebus omnibus, præsertim si Numinis contemptus increverit & vita solutior. Tàm enim subditos, quàm Reges semper cogitare decet;

A Deo, ad Deum, in Deo, per Deum esse omnia,
proinde & illuc dirigenda, ante cætera, illa esse omnia.

Non rimor nunc omnes hujus casus causas: neque enim omnia ad publicam lucernam. Melius nonnulla tacentur, quæ tamen aliis ex usu esse queant, ne in eundem impingant lapidem: & nimis fortè multi erunt, queis vana prurigo judicandi facta, infecta suppeditabit.

Nobis sufficit, ex aliorum malis bona colligere.

Neque enim tàm sumus impii in divinam Providentiam, ut casu hæc omnia facta asseramus. Novimus enim satis, quod Diva illa omnibus Imperiis & adstes sit & rectrix, imò quod tunc,

 cum

cum casu omnia mere, & retrò sublapsa referri videntur, omni casu major adsit Deus, supponens manum suam omnipotentem, ne planè collidantur res humanæ.

Illam saltem nimiam libertatem accusamus & exosam reddimus, cui ne obmurmurare quidem Reges suos Poloni voluere. Dominam (ajebant palam) visitis, quæ mutare aurigam poterit, si eum temerè à virtute deflectere videbit.

Quo judicio quid periculosius ?, tùm confusam istam tot religionum ac sectarum colluviem, quæ impietatem unà cum toto reliquorum scelerum grege, imò ipsum tandem Atheismum secum vehit.

Pestilens sanè morbus, ipsaque peste magis pestiferus! sic perire Regna necessum est, in quibus injustitia, impietas, voluptates, luxus regnabit. Ubi vitia pro virtutibus, virtutes pro vitiis: continentia pro stultitiâ, frugalitas pro avaritiâ, pudor pro stupore? ubi ipsius Christi, Dei nostri, inimicis juratissimis plus sæpè conceditur, quàm Christianis, quibus proh! nefas, dominantur, & non sanguinem succumq; tantùm illis exhauriunt, sed & de vitâ fortunâq; ipsorum (horrendum dictu, at verum tamen) sententiam ferre possunt; ubi latrocinia, adulteria & pejora impunè patrantur:

Taceo enim graviora, quæ Deus nunquam sinit impunita. Hinc illæ lachrymæ. Hoc pariter mali nunc ac boni, Christiani, Judæi, Catholici, Hæretici. Nullus deniq; gravior est casus, quam licentiæ. Granditer ruat necessum est, qui licentiosè vivit, & ex veteri verbo: Ubi licentia, ibi est statim confusio.

Cecidit Casimirus, sed & una cum ipso ipsa Polonorum Libertas. quam dum quærunt nimiam, amisére totam.

Acta hæc sunt anno à vindicatâ per partum Virgineum Christianâ libertate CIↃ. IↃC. LV.

Quem ad perpetuam rei memoriam huic inclusimus Chronosticho. Casimirus ex-Rex artIbVs VarIIs nefarIIs.
DetrVsus abIIt è regno patrIo.

LIBER-

LIBERTAS.

Quam sagaciter indagas Germane,
en Ego,
Quæ Regibus quondam nostris dominabar, Nobilitatem tuebar,
in Inferiores Tyranni instar sæviebam,
olim terror, modò ludibrium,
Lunari Monarchæ opposita,
Editura montes, enixa mures.
Conservatoribus & Tutelaribus Patronis confusis,
Magnatibus prostratis,
Aliud subsidium, quàm misericordiam, deserta, nullibi prospicio:
In quam modò tàm prona, quam nuper immodica fui sævitiâ,
Adversis pravida.
Quæ inter secundà non divini, non humani juris memor, Ore procax, animo ignava, speciosa verbis, re inanis aut subdola, futuri improvida, spe vacua tumui nimiâ fortunâ, securè in superbiam prolapsa, fiduciâ in sollicitudinem versâ,
Spe virtutis Gentis meæ,
Otio lascivæ & libidinibus corruptæ,
Viduata.
Aurea quondam Sarmatarum super omnes thesauros æstimata, ac tantoperè decantata ubique
Polona Libertas.
Borealibus istis Populis delata, caduca dispereo,
Patriæ ignominia, Europæ opprobrium, universo orbi prodigiũ,
Alium in nullum, quàm Gentis internecionem, belli finem accurata,
Disce meo exemplo, ut venereris, Teuto tuorum
Atq; feras Regum fortiter ingenium,
Anno, quo
SarMatIæ Libertas CaDIt & InterIt,
Aureæ quondam Polonorum Libertati
Exequias, queis commodum est, ite!
Quod enim à tot jam annis timebant cordatiores Politici,
Verebantur ipsi, queis mens non læva, Poloni,

A 3 Omni

Omni dioptrâ, opticoq; tubo clarius ſæpè futura
prospicientes, imo ipſas non rarò Mathematicorum
Aſtrologicas divinationes ſuperantes:

Id ipſum propè factum peractumq; vident, inimici rident, amici deflent, neutras complexi partes mirantur, pleriq; alii ſtupent.

Scilicet hi ſolent eſſe fructus nimiæ & mediocritatis terminos egreſſæ LIBERTATIS: facile in licentiam ipſam degenerat: Hæc autem in ruinam, in ſervitutem, in exitium.

Gloriabantur Poloni ſe, præ Nationibus reliquis, optimâ Regiminis formâ felices, dum Regibus ſuis ipſi velut imperitarent. Semet interea legibus, ad quas Reges tamen vi ſæpe ac armis adegerunt, ſubtrahentes: Et hanc vocabant LIBERTATEM, quam ſapientiores Licentiam illicitam.

Hac ſe felices ſorte deprædicabant: hoc DEI munere beatam Patriam ſuam: Imo tantò beatiorem, quò rarum magis aliis populis iſtud eſſet decus, ignotumq; bonum, quo ſe præ cunctis mortalibus beari autumabant.

Nam quæ reviſat limina dulcius
Mavortiarum maxima gentium
Regina LIBERTAS, Polono,
Orbe magis Litaviſq; campis?
Hæc fauſtitatis mater & obii.
Beata nutrix. Regibus altior,
Ipſaq; Majeſtate major,
Et patriæ melior magiſtra.
Felicitatis, ſanguine deniq;
Quæ ſita multo, non ſine gloriâ
Reperta multo.

Amiſſa multo, nunc forſan diceret, ſi hanc patriæ faciem videret Princeps Polonorum Poëtarum, ipſique adeò Horatio ſuppar Sarbievius, Qui tamen nihilominus ſalubria valdè Civibus ſuis dogmata reliquit, Quæ ſi obſervaſſent, liberi forſitan manſiſſent: nunc SUEDICO JUGO oppreſſi, aut mox amplius opprimendi.

Gloria-

Gloriabantur, ignota ſibi atq; inviſa nomina illa, ſubjectionem præ ſe ferentia.

Lex Majeſtatis, tributa, delectus, ſupplicia, carcer, proſcriptio:
Eâ ratione beatam ſe in terris vitam agere autumabant,
Cui nihil ad fortunæ cumulum addi poſſet, niſi perpetuitas.

Quis verò tali ſtatui ſpondeat perpetuitatem, in quo confuſa omnia, imaque ſummis mixta? Ubi Parentes Imperantium, Imperantes Parentum loco repoſiti?

Quis non miretur vanas quoque Polonorum aliquot ſcriptorum de rebus ſuis jactationes.

Lechiam inclytam ac liberrimam divum Domum, diæ libertatis templum, Libertatem ſemper ſecutam & aſſecutam, ante cujus thronum proſtratum, quodcunque Gentium tegit Septentrio, quam latè à Carpathiis montibus ad Mare Caſpium, à Glaciali Oceano ad Euxinum Pontum patet Europa!

Qualia non domi tantum ſuæ, ſed palam in ipſa urbium Urbe plusquam Panegyricè, at Theatricè, non ita pridem effuderunt?

Quid quod Sarmatiam ſuam ſolùm monſtra non parere, aut alere; nullius jugum expertam aut toleraturam; tot formidandas aliis acies hoſtium nudis ſemper pectoribus ſiſtentem, LIBERTATIS Cuſtodem acerrimam, rebelles Leones Suedicos manſuefacturam, invidioſis laudibusglorioſè ſoliti ſunt ubiq; prædicare?

Ubi verò aurea nunc & invicta illa LIBERTAS, ubi pectora fortiſſima, Orbis Chriſtiani antemuralia, quæ nuda olim ac ſola tot inſuperabiles acies ſtiterant? quæque ſibi pro muris eſſe gloriabantur?

Quâ nunc ratione tàm ſubitò talis ac tanta Polonia ad contempti paulò ante Reguli pedes, quaſi ſupplex, procumbit, liberum illud collum, nullius ante jugum ferre ſolitum, illasque manus liberrimas, illos excelſos & ad imperandum natos animos eidem ſubmittens, Regemque ſuum abjectè deſerens?

Scilicet hic exitus eſſe ſolet licentioſæ ac nimiæ LIBERTATI, quæ frenum ullum pati neſcit, ſeſſorem excutit, mox tamen alium

acce-

acceptura longè graviorem, qui omni libertate ademptâ durissimè illam, velut Equum istum cervo infensum in fabulis habitura est. Ita qui nimiam quærunt libertatem, amittunt omnem.

Discite coævi Populi! Discite Posteri.

Nil temperatâ beatius libertate,

Ea inquam, quæ sub bonis Regibus atq; legibus omnium optimè obtinetur: Fœlici ac recto Imperandi parendique æquilibrio: Ubicunque enim quod libet licet, ibi plerumq; id, quod nunc videmus hic, contingere solet. Tu imprimis aliorum damnis ut sapias velim:

GERMANIA. MEA.

Specioso isto vindicandi LIBERTATIS titulo, & ipsa jam plus satis hactenus decepta ab aliis, quæ sub prætextu tuorum commodorum sua quærunt, Tibique servitium omni jugo gravius sensim ac sine sensu, ut jam experta partim es, imponunt.

Concordiam igitur ante omnia ama & quære Imperatoris Imperio pax:

Exterorum seductiones & fallacias, in tui ruinam paratas devita, priscam illam Atavorum Tuorum fidem, virtutem, Religionem, more majorum, sine fuco, cole.

Sic eorum quoq; fortuna, sic benedictio divina te porrò manebit,

Sin; quæ tot alios, te quoq; fortuna mansura est,

Utinam falsus sim vates,

Sed utinam tu quoq; monitis istis fidelissimis aurem præbeas,

Et hunc annum usui Tuo bene observes.

Quo

CaDente PoLonIa sapIas GerManIa,

Ne & Ipsa Intereas, sane pareas!

Z

